

Буряк І. В.

*аспірант кафедри управління персоналом та економіки праці,
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
(Україна)*

*науковий керівник Гончарова С. Ю.
к.е.н., доцент кафедри управління персоналом та економіки праці,
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
(Україна)*

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ДОМОГОСПОДАРСТВ

Сучасна діяльність домогосподарств відбувається у період трансформаційних процесів економіки. Значне розширення глобалізації призводить до збільшення конкуренції як в економічній так і в соціальній сферах. Загострення конкуренції у свою чергу, беззаперечно, спонукає до виникнення нових різних форм співпраці між людьми. Тому в сучасному розвитку подій, необхідно, володіти конкурентними знаннями. Одними з головних чинників, що можуть визначити напрямки та рівень виробничої діяльності є ступінь використання та адаптації інноваційних та інформаційних ресурсів, можливість отримувати та використовувати нові знання.

Питаннями розвитку напрямків різних сфер діяльності домогосподарств займалися такі вчені як О. В. Чайнов [1], О. П. Кириленко [2], Л. Черевко [3], В. Шишкін [4], В.В. Бодрова[4] і багато інших вчених.

Мета роботи полягає у дослідженні сучасних тенденцій діяльності домогосподарств в Україні.

За теорією систем Л. Берталанфі [5] домогосподарство є самоорганізованою, саморегулюванню та здатною до саморозвитку відкритою системою, яка характеризується вхідними та вихідними потоками певних ресурсів та інформації.

В сучасних умовах господарювання домогосподарство вимушене адаптуватися та змінювати застарілі методи реалізації своєї функціональної діяльності. Через це відбуваються інноваційні зрушення в технологіях та організації процесу виробництва, та з'являються нові форми діяльності домогосподарств: дистанційна робота, Інтернет магазини, робота на дому, віртуальні офіси та ін. [6]. Завдяки таким тенденціям можна відслідкувати як економічні (зменшення витрат) і соціальні (гнучкий графік роботи, можливість працювати для людей с обмеженими можливостями) вигоди. Відбуваються структурні зміни як і в домогосподарському виробництві, так і в суспільному.

Необхідно визначити, що для створення умов та стимулювання інноваційної діяльності домогосподарств в Україні необхідна підтримка з боку держави. Проте для повноцінного розвитку та створення власних особливостей в розвитку економіки

Україна повинна враховувати досвід високорозвинених країн таких як: США, Ізраїлю, Великобританії, Японії та Швеції. У цих країнах з одного боку, створюються програми субсидування інноваційної діяльності домогосподарств на державному рівні, а з іншого – для фінансування інновацій прикладного характеру використовується прибуток підприємств [7].

Ще одним не менш цікавим механізмом підтримки інноваційного бізнесу існує в Росії, суть якого полягає в тому, що на всіх державних рівнях функціонують певні фонди підтримки технологічних інновацій, виробничих та ін. [7]. Спираючись на такий досвід, постає необхідність у створенні державного фонду з підтримки інноваційної діяльності, розробці нанотехнологій у містах регіонального значення таких як: Харків, Київ, Львів та ін. Це дасть змогу суттєво поліпшити розвиток невеликих підприємств та домогосподарств, які працюють у науково – технічній сферах та прискорить процес оновлення виробництва.

До сучасних видів діяльності домогосподарств можна віднести франчайзингові підприємства, число яких з кожним днем зростає. Франчайзинг – одна з найкращих бізнес – моделей в світі, що дає можливість розвивати успішний малий та середній бізнес [8]. За такою схемою працюють всесвітньо відомі торгові марки: Старбакс, Макдональдс, ІС, Наш край та ін.

Ще однією формою співробітництва між людьми яка динамічно розвивається в сучасній економіці є соціальне підприємництво. У європейському розумінні (соціальне підприємництво) - це інноваційний підхід у вирішенні соціальних проблем, впровадити який можливо при розвитку бізнесу, що реалізується в основному через некомерційні організації, з можливістю використання і в комерційному секторі. Одним зі світових лідерів у розвитку даної галузі є Великобританія. Об'єднання соціальних підприємств цієї держави визначає соціальне підприємство як комерційне із соціальною місією. На сьогоднішній день у Великобританії налічується понад 60 тис. подібних організацій з річним обігом близько 27 млрд. фунтів стерлінгів, що можна порівняти з бюджетом України. В цьому секторі зайнято понад 3% населення, а кожне п'яте соціальне підприємство має річний оборот понад 1 млн. фунтів [9].

Прикладами соціального підприємництва в Україні є «Горіховий дім», «Соціальне таксі», львівський турклуб «Манівці» близько 40% прибутку направляє на соціальні цілі, наприклад, компанія відкрила перший в Україні соціальний мультиспортивний зал [9].

Однією з головних можливостей для розвитку соціального підприємництва в Україні є відсутність законопроекту, що дає можливість знайти найбільш оптимальну організаційно-правову форму (ОПФ), як з точки зору бізнес-моделі, так і з точки зору особливостей оподаткування. З іншої сторони соціальне підприємництво підтримується міжнародними фондами та організаціями [10].

Сучасний розвиток глобалізаційних процесів в економіці вимагає інноваційні перетворення, учасником яких виступають в тому числі і домогосподарства. Тому в

контексті діяльності домогосподарств необхідне раціональне використання відповідних засобів, розумне розподілення ресурсів, прискорення науково – технічного розвитку.

Одним з найважливіших факторів сучасної діяльності домогосподарств є перехід на інноваційний шлях розвитку, головними задачами якого є стимулювання попиту на новітні товари та послуги, що в свою чергу вирішить актуальні економічні та соціальні проблеми, шляхом створення сучасних конкурентних видів господарської діяльності.

Підсумовуючи викладений матеріал, слід підкреслити те, що на сучасному етапі трансформаційної економіки неминучими є зміни застарілих форм діяльності домогосподарств на нові, інноваційні, які будуть здатні вирішувати не тільки економічні, а й соціальні проблеми.

Особливу увагу слід приділити розвитку соціального підприємництва та франчайзингу. Дані види підприємництва можна розглядати як одні з найперспективніших видів діяльності, у яких є можливість вирішити певні проблеми малого та середнього бізнесу.

Безперечним є той факт, що для впровадження та адаптації на початкових етапах інноваційної діяльності домогосподарств, необхідна підтримка з боку держави. Спираючись на досвід зарубіжних країн у субсидуванні або створенні фондів з підтримки інноваційної діяльності є можливість виробити власні особливості у розвитку економіки України.

Список використаних джерел

1. Чайанов А. В. Крестьянское хозяйство: Избранные труды / [редкол.сер.: Л. И. Абалкин (пред.) и др.]. – М. : Экономика, 1989. – 492 с. – (Экон.наследие).
2. Кириленко О. Недержавні пенсійні фонди на фінансовому ринку: світовий досвід та реалії України / Ольга Кириленко, Анатолій Сидорчук // Світ фінансів. – 2005. – №3–4. – С. 131–142.
3. Черевко О. Механізми запобігання розвитку тіньової економічної діяльності у сфері фінансово-грошових відносин / Олександр Черевко, Євген Романів // Вісник Національного банку України. – 2004. – №3. – С. 20–23.
4. Основные направления исследований семейного домохозяйства в современной социальной рыночной экономике (на примере Германии). [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://mognovse.ru/lzd-osnovnie-napravleniya-issledovaniy-semejnego-domohozyajstv.html>
5. Bertalanffy, L. von, 1956. General System Theory // General Systems. Vol. I. P. 1–10.
6. Зухба О. Інноваційні ефекти діяльності домогосподарств. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cyberleninka.ru/article/n/innovatsionnye-effekty-deyatelnosti-domohozyaystva>
7. Электронная онлайн библиотека. Инновационная деятельность в Украине. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://banauka.ru/4506.html>

8. Мегаидеи. Топ 10 лучших франшиз в Украине 2016 – 2017 годах [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://megaidei.ru/franshizy/10-luchshix-franshiz-v-ukraine>

9. Соціальне підприємництво в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socialbusiness.in.ua/index.php/novyny/v-ukraini/100-razvitie-v-ukraine-sotsial-nogo-predprinimatel-stva-pozvolit-reshit-problemy-s-sotsial-noj-adaptatsiej-nezashchishchennykh-kategorij-naseleniya>

10. 5 великих можливостей для розвитку соціального підприємництва в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://socialbusiness.in.ua/index.php/novyny/v-ukraini/156->